

VOTA, ET MOTIVA IN PROCESSV, IN CAVSA EGREGII DON Gabrielis Blasco de Alagon, super apprehensione in Re- gia Audientia præsentis Regni, & Scribania Ioannis Laurentij Descartin vertenti.

23

IN Dei nomine Amen. Cunctis pateat & notum sit, quod anno à Na-
tiuitate Domini nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimo vigesi-
mo octauo, die vero connumerato octauo mensis Februarij, apud
Ciuitatem Casaraugustæ, & in Camera Regij Consilij, Ciuilis præ-
sentis Regni Aragonum interuenerunt, & fuerunt præsentibus Magnifici
Domini Antonius Augustinus de Mendoza ordinarius Assessor, Marti-
nus Godino, Hieronymus Marta, Ioannes Franciscus Salazar, & Do-
minicus Descartin, Regij Consiliarij; Coram quibus fuit positus pro-
cessus in causa Egregij Don Gabrielis Blasco de Alagon, Comitis de Sa-
stago, super apprehensione; in quo quatuor ex dictis Dominis de dicto
Regio Consilio, fuerunt voti & opinionis, quod tenetur, & debet pronun-
tiare, & annullare prouisionem, executionem, & commissionem præsentis
apprehensionis, cum omnibus inde secutis, & declarare respectu iurium
deductorum in octauo, nono, & decimo articulis appellatus præsentis ap-
prehensionis, non fore procedendum ad vltiora in præsentis Processu, &
causa, vt per Didacum Pilares supplicatur. Ex eo & aliàs annullatur præ-
sens processus, quoniam cum domus Villæ de Pina, tantum sit apprehensa
respectu iurium deductorum in octauo, nono, & decimo articulis appel-
latus præsentis apprehensionis, quæ iura sunt incorporalia, & quæ de per
se apprehendi non valent, sine subiecto, eā tamen domum non esse subie-
ctum, cui cohercant iura præfata dicendum est, ex quo etenim homines
habitatores, ac vicini dictæ Villæ, vt vniuersi, & singulariter, sint compre-
hensi, aut restricti, & obligati in dicta apprehensione respectu dictorum iu-
rium, debent; siue dicta iura competant Egregio Comiti de Sastago, aut
sint personalia, aut realia, aut mixta, si personalia, non apprehenduntur, si
realia, aut mixta, necessarium fuit apprehēdi territorium, & Villa, cui co-
herēt iura prædicta, nec sufficit dicta domus, quæ, nec est prædium urba-
num dominans, vel seruens, sed qui debent sunt vicini nomine Vniuersita-
tis, cui debentur, Comes; vnde ad exercitium dictorum iurium, subie-
ctum necessarium est territorium integrum dictæ Villæ, nō dicta domus,
in qua voluntariæ congregantur vicini nomine Vniuersitatis, cui debentur
Comes, vnde ad exercitium dictorum iurium subiectum necessarium
est territorium integrum dictæ Villæ. Non dicta domus, in qua, volunta-
rie congregantur vicini; possuntque inire Concilium alibi, vel vti si de-
creuerint in platea, vel in alio loco eiusdem Villæ; ergo non sufficit appre-
hensam fuisse illam domum respectu obligationis & iurium vniuersaliū,
& quæ se extendant ad territorium, & non ad illam domum per necesse:
quid quod decretum apprehensionis fuit petitum à parte, & concessum à

A

Iudice

Iudice respectu dictorum iurium , & contra illa quidquam ne fiat à vicinis dictæ Villæ, non solum in dicta domo, sed alibi in quacumq; parte Villæ: quod quidem decretum indissolubile est, ex quo procedit, ex eadem causa vniuersali, ex qua conceditur, & ad integrum solum, & territorium dictæ Villæ, non ad partem soli, & territorij qualis est domus, quæ non fuit nominata, in dictis iuribus prohibitiuis , & licet verum sit decretum apprehensionis diuidi posse respectu personarum, & rerum secundum veritatem, & communiorum doctorum censuram, respectu tamen iurium , aut quaquam, quando iura tendunt ad vnā vniuersalem causam, & vniuersalem latifundum, ne idem, & vnus actus pro parte valeat, & pro parte non valeat contra iuris regulas, sic visum est, quod si decretum sit à Iudice capitali quicquid pro debito centum aureorum, nec constet nisi de quinquaginta non sustinendum in dictis quinquaginta sit totum reuocandum, aut annullandum, quia hoc casu vtile per inutile vitatur cum sit individuum illud decretum, & iura siue causa illius decreti, etiam sunt individua, quod etiam procedit in casu præsentis apprehensionis in quo iura prohibitiua ab vna causa procedunt: deinde latifundum tendunt scilicet ad territorium integrum dictæ Villæ, & ita concessum fuit decretum, quod minime gentium diuidi potest, etiam si posset verificari in vna parte latifundi videlicet in dicta domo, quod ambigimus, & valde dubitamus, quod enixius confirmari potest ponderatis, vt decet verbis dictorum trium articulorum octauo, nono, & decimo, ex quibus detegitur qualis fuerit mens petentis, & Iudicis decernentis apprehensionem intentio dignoscitur, vt non remaneat locus tergiversationi, imò annullari debeat dicta apprehensio, quæ non potest sustinere tamquā qualitas sine subiecto integrali in quo fundatur. Nec his refragatur, hæc omnia ad merita reuocationis huius apprehensionis pertinere, quæ cum his fuerit confirmata de prædictis meritis tractari non potest, nam responderetur, non solum in reuocatione, aut confirmatione apprehensionis discuti posse hanc materiam verum etiam in nullitate, cuius quidem materia etiam sufficiens est, quæ nullitas opponi potest ante latam sententiam, non solum ab eo qui obtulit propositionem, & publicauit, verum etiam ab eo qui in processu se opposuit in termino à Foro prædissinito; Nec non obtulerit propositionem. Vnde Didacus Pilares bene potest dicere de nullitate, & pars est ad id legitima, quia, & se opposuit intra terminum, & propositionem similiter obtulit, & publicauit, in processu, & aliàs Attent. Content. &c. ALIUS vero ex dictis Dominis de Regio Consilio fuit voti, & opinionis, quod tenetur, & debet pronuntiare, & declarare, fore, & esse procedendum ad vltiora in præsentis processu, non obstante annulatione supplicata, quæ locum non habet, Attent. Content. &c. EX eo, & aliàs pronuntiat, fore procedendum ad vltiora, non obstante annulatione supplicata, quæ locum non habet: Quoniam non constat de aliqua causa nullitatis ad impediendum prosecutionem præsentis litis, & in ea diffinitiuè pronuntiandum secundum merita processus, & iustitiam partium. Constat siquidem præsentem apprehensionem esse semel, ac iterum confirmatam, quo casu litis pendencia continuari debet de Foro, vsque ad diffinitiuam sententiam

tiam; Licet enim de nullitate agi possit, siue ante, siue post sententiam alleguetur (quod nullatenus ambigimus) at ea causa nullitatis, ut effectum sortiat, ut proficere ad annullandum processum, cum omnibus inde secutis postquam bis apprehensio est confirmata, non potest, nec debet annullari ex causa, quæ præexistebat tempore confirmationis, & à Iudice fuit, vel esse debuit cognita, neque etiam ex quacunque causa nullitatis, sed ex ea solum, quæ expressa est, & oculis intuitum clara; non verò ex ea, quæ per iuris interpretationem, quodque plures potest habere intellectus, aut quæ potest se habere ad esse, aut non esse, ut notissimum est aliàs enim ex sola deficientia actionis agentis, vel apprehendentis postquam apprehensio bis esset confirmata posset reuocari. Vnde cum nullitas de qua in præsentis processu tractatur, non sit expressa, neque à Foro, neque à iure, sed respiciat merita causæ apprehendentis ad obtinendum, vel non sufficiens minimè existimatur ad annullandum præsentem processum per viam extinctionis causæ, sed solum ad recipiendum, vel non admittendum propositionem eiusdem. Neque obstat seruitutes, & alia iura incorporalia, qualia sunt à Comite de Sastago præfata, cum sint qualitates, & accidentia non posse subsistere, aut apprehendi, sine subiecto cui adhereant; cumque iura deducta in articulis octauo, nono, & decimo, appellitis respectu quorum domus de la Villa apprehensa existit cohereant principaliter totæ Villæ, & toti territorio, & non domibus tantum ipsius Vniuersitatis videbatur dicendum totum territorium, domorumque Vniuersitatem esse apprehendendam, non verò solam domum ipsius Villæ, sicque non existente subiecto integrali, cui cohereant apprehensionem tamquam sine subiecto passiuo executam esse annullandam. Augeturque difficultas, nam iura respectu quorum domus de la Villa apprehenditur, sunt ne concilium congregetur sine Comitum licentia, neue si in eadem officiales creentur, aut à Comite creatis certis solemnitatibus adhibitis iuramentum denegetur, imò pro talibus habeantur, & alia similia, quæ eum à tota Vniuersitate Comiti debeantur, erat, & tota Vniuersitas domorum, & territorij apprehendenda, præsertim cum ius congregandi concilium, non in domibus apprehensis, sed in tota Villa, & Vniuersitate exerceatur: ergo ex defectu subiecti, cui adhereant apprehensio reuocanda venit. Fatemur namque verum esse seruitutes, ac iura incorporalia, non posse esse sine subiecto, cui adhereant, & insuper iura præfata esse talia, quæ possunt in tota Vniuersitate, & territorio exerceri meliusque fuisse totum territorium apprehendere, quam solum domum de la Villa. Cæterum fateri quoque necesse est ad sustinendam apprehensionem sufficere partem fundi passiuam, in quo iura exercentur apprehendere absq; eo, quod totum fundum apprehendatur, si enim his qui iura deberi sibi prætendit vult restringere ad partem fundi, siue territorij negando, aut negligendo alibi sibi iura deberi, ea tamen parte seruiente contentus, tunc ad Iudicem solum spectat ad eam tantum partem territorij apprehensam suam sententiam restringere, non vero ex eo quod totum territorium non sit apprehensum apprehensionem annullare. Quod si replicetur iura præfata

fata deberi à personis personę Comitis, sicq; iura esse personalia, non realia, neque à territorio deberi euidentius, hanc nostram sententiam comprobabimus, quoniam, tunc sufficiens erit solam domum Vniuersitatis apprehendere, vbi concilium solet congregari, non totum territorium, & Vniuersitatem, quemadmodum qui apprehendit aliquod beneficium Ecclesiasticum respectu iuris percipiendi fructus, nam his non tenetur omnia præbenda fructus ipsi beneficiato debentia apprehendere, sed solum ipsam Ecclesiam, aut Capellam, aut stallum in Choro, siue sellam talis Beneficiarij: hinc quoque fit, quod ad apprehendendam quamlibet Notariam de Caja huius Civitatis, quamvis in toto territorio ius illud exerceatur debeatque apprehendenti, siue à rebus, siue à personis sat est, si domus vulgo dictas las casas de la Puente de Saragoça apprehendantur absq; eo quod tota Civitas apprehendi debeat; vel quia sufficit partem fundi, siue subiecti apprehendere, vel quia in dictis domibus præfata iura principaliter exerceantur: ergo apprehensio annullanda non erit in nostro processu ex prædictis rationibus, & causis nam iura respectu quorum apprehenduntur, non careant subiecto, cui adhereant qualis est domus dictę Villę in quibus dicta iura, licet non totaliter quasi tamen in parte territorij exerceri possint, nihilq; interesse an ibi semper exerceantur, sed an ibi exerceri possint ad apprehensionem conservandum ex quibus, & alijs annulationem supplicatam locum non habere censemus, & alijs Attend. Content. &c.

SIG ✠ **NVM** mei Iosephi Iubero Scribe mandati sue Maiestatis, ac Cesaraugusta domiciliati, autoritateq; Regia per totam terram, & dominationem Domini nostri Regis publici Notarij, qui huiusmodi vota, & opiniones à libro, siue regestro Regij Consilij Civilis presentis Regni de anno supradicto, ubi continuata existunt extraxi, & cum eo bene, & legaliter comprobavi, in quorum fidem, & testimonium hoc meo solito signavi.

